

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ดาวเรืองเป็นไม้ดอกที่คนไทยรู้จักกันดีชนิดหนึ่งเนื่องจากปลูกง่าย โตเร็ว คงทน ต่อสภาพแวดล้อม มีสีสดใส สีสระคู่ตา ดอกมีลักษณะกลมสวยงาม กลีบดอกจัดเรียงเป็นระเบียบ กลีบดอกยึดแน่นกับฐานรองดอก ไม้หลุดง่าย อายุการใช้งานนานประมาณ 7-10 วัน นอกจากนี้ ดาวเรืองยังเป็นพืชที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นประมาณ 60-70 วัน ก็สามารถตัดจำหน่ายได้รวมทั้งดาวเรือง ยังเป็นพืชที่ขึ้นได้ดีทุกสภาพพื้นที่และทุกฤดูกาลของประเทศ และเป็นไม้ดอกที่สามารถทำรายได้ ให้กับผู้ปลูกสูง

ในปัจจุบันการปลูกดอกเรืองนอกจากจะปลูกเพื่อตัดดอกขายแล้ว ยังสามารถปลูกลงในกระถางหรือถุงพลาสติกเพื่อใช้ประดับตามอาคารบ้านเรือนและสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งมีการปลูกเพื่อเก็บเมล็ดส่งโรงงานอาหารสัตว์อีกด้วย แหล่งปลูกของดาวเรืองที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดพะเยา ลำปาง นนทบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร อุตรธานี และกรุงเทพฯ (วัลลภ พรหมทอง, 2541: 26) โดยมีพื้นที่การปลูกทั้งประเทศเพียง 260.25 ไร่ และมีกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเพียง 32 กลุ่ม (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2540: 62) ตลาดและแหล่งรับซื้อดาวเรืองที่ใหญ่ที่สุด คือ ตลาดปากคลองตลาด ส่วนตลาดอื่น ๆ เช่น สวนจตุจักร นิยมรับซื้อดาวเรืองที่ปลูกในกระถางหรือถุงพลาสติก นอกจากนี้ ยังมีตลาดอื่น ๆ อีก เช่น ตลาดเทเวศร์ ตลาดพร้าว สะพานควาย บางเขน และตามศูนย์การค้าหรือซูเปอร์มาร์เก็ต ส่วนในต่างจังหวัดนั้น สามารถนำดาวเรืองไปจำหน่ายได้ตามตลาดสดทั่วไป และจะมีพ่อค้าไปรับซื้อในท้องที่ที่ปลูกดาวเรือง จากนั้นพ่อค้าก็จะนำไปจำหน่ายต่อที่ตลาดกรุงเทพฯ

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลกรุงเทพฯ ซึ่ง เป็นแหล่งจำหน่ายใหญ่ที่สุด มีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีระบบชลประทาน กระจายทั่วถึงทั้งจังหวัด (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2547: ออนไลน์) จากผลการตรวจสอบความเหมาะสมทางการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ 60 ชนิด ในปี 2542 ของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าดินในพื้นที่เขตตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาชัยวัน จังหวัดเพชรบุรี มีชั้นความเหมาะสมในการปลูกทานตะวัน (กรมพัฒนาที่ดิน, 2542) ซึ่งทานตะวันเป็นพืชในตระกูลเดียวกับดาวเรือง ผลการศึกษาพบว่าสามารถขึ้นได้ดีในดินลักษณะเดียวกัน คือ ทานตะวันและดาวเรืองสามารถเจริญเติบโตได้ในดินแทบทุกชนิด โดยทานตะวันจะสามารถขึ้นได้ในดินที่มีสภาพความเป็นกรด-ด่าง ประมาณ 5.7-8 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547: ออนไลน์) ในขณะที่ดาวเรืองที่มีพุ่มต้นสมบูรณ์ ดอกใหญ่และมีคุณภาพดี ดินควรจะมีสภาพเป็นกรด-ด่างประมาณ

6.5 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542: ออนไลน์) นอกจากนี้จังหวัดเพชรบุรีมีการคมนาคมขนส่งที่ดีสามารถขนส่งสินค้าที่ผลิตได้เข้าถึงแหล่งรับซื้อได้สะดวกรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ 2 เส้นทางคือ เส้นทางกรุงเทพฯ-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี และเส้นทางกรุงเทพฯ-สมุทรสาคร-สมุทรสงคราม-เพชรบุรี (สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี, 2547: ออนไลน์)

ดาวเรืองเป็นไม้ตัดดอกที่น่าสนใจและทำเงินให้กับผู้ปลูกมากกว่าเมื่อเทียบกับไม้ดอกอื่น ๆ ถ้าได้จัดการเกี่ยวกับการขายและตลาดให้ดี จากการศึกษาพบว่า การปลูกดอกดาวเรืองทำรายได้ถึงตารางเมตรละ 30-60 บาท ภายในระยะเวลา 60-70 วัน (สมเพียร เกษมทรัพย์, 2525: 195) นอกจากนี้การปลูกและจำหน่ายดาวเรืองยังไม่แพร่หลายนัก โดยที่ปริมาณความต้องการยังมีอยู่อีกมากจากการใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย ดังนั้นการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคทางการผลิตและการตลาดของการลงทุนปลูกดาวเรืองอาจเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรที่สนใจลงทุนปลูกดาวเรือง หรือเกษตรกรที่มีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงการผลิตจากนาข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีมาเป็นการทำไร่นาดาวเรืองจะได้ใช้ประกอบการตัดสินใจ และสามารถจัดการกับปัญหาด้านการผลิตและการตลาดได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการศึกษาครั้งนี้จะกำหนดพื้นที่การศึกษาในเขตตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาชัยวัน จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีความเป็นไปได้เบื้องต้นทางด้านเทคนิคจากการที่ดินมีคุณสมบัติที่สามารถปลูกดาวเรืองได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ของการลงทุนปลูกดาวเรืองในจังหวัดเพชรบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบความเป็นไปได้ของการลงทุนปลูกดาวเรืองเพื่อการค้าในจังหวัดเพชรบุรี
2. ทราบถึงสภาพการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการตลาดของการลงทุนปลูกดาวเรือง
3. เป็นข้อมูลให้ผู้สนใจลงทุนปลูกดาวเรืองได้ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน